

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

8. januar 2013

Kommissionens meddelelse "Målrettet EU-regulering" (KOM(2012) 746 endelig)

1. Resumé

Kommissionen har den 12. december 2012 offentliggjort meddelelsen "Målrettet EU-regulering". I meddelelsen fremlægger Kommissionen en række initiativer på området for smart regulering. Meddelelsen har særligt fokus på programmet for målrettet og effektiv regulering "REFIT", som skal danne rammen for den fremtidige indsats for smart regulering og implementering af EU-reguleringen i medlemslandene.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 12. december 2012 meddelelsen "Målrettet EU-regulering", KOM(2012) 746 endelig. Meddelelsen har særligt fokus på programmet for målrettet og effektiv regulering, "REFIT", som er et nyt program, der skal danne rammen for den fremtidige indsats for smart regulering¹ og implementering af EU-reguleringen i medlemslandene.

Kommissionens meddelelse og lanceringen af REFIT-programmet skal bl.a. ses i lyset af afslutningen på "Handlingsprogrammet for reduktion af administrative byrder", Administrative Burden Reduction (ABR) fra 2007. Handlingsprogrammets målsætning om at reducere de administrative byrder for erhvervslivet som følge af EU-lovgivning med 25 % inden 2012 er ifølge Kommissionen nået. Det Europæiske Råd har i 2012 løbende opfordret Kommissionen til at gøre en yderligere indsats for at reducere reguleringsmæssige byrder, senest i sine konklusioner fra december 2012, og i REFIT-programmet samordner Kommissionen forskellige igangværende initiativer.

3. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens indsats for smart regulering er at fortsætte arbejdet med at fjerne unødige reguleringsmæssige omkostninger, samtidig med at det sikres, at EU-lovgivningen effektivt opfylder politiske målsætninger. I meddelelsen påpeges det desuden, at indsatsen spiller en væsentlig rolle i forhold til fremtidig vækst. Endelig understreger Kommissionen, at smart regule-

¹ Smart regulering omhandler forbedring af erhvervslivets rammevilkår gennem øget kvalitet af den erhvervsrettede regulering.

ring er et fælles ansvar, som deles af EU-institutionerne og medlemslandene. Ved vurderingen af fordele og omkostninger ved regulering skal det fremadrettet undersøges og fastslås, om disse har direkte forbindelse til EU-lovgivningen eller medlemslandenes implementering.

REFIT-programmet bygger på en evaluerende tilgang, der skal afdække byrder, uoverensstemmelser, mangler og ineffektive foranstaltninger på større eksisterende lovgivningsområder. Gennem et kortlægningsarbejde udvælges de områder og retsakter, hvor der er størst mulighed for at forenkle reglerne og reducere de reguleringsmæssige omkostninger. Evalueringer vil vurdere, hvorvidt der er behov for at undersøge kvantitative mål for byrdereduktion på et givent område i relation til henholdsvis EU og medlemslandenes forpligtelser. Visse REFIT-aktiviteter er allerede i gang.²

REFIT-evalueringer vil fra 2014 blive offentliggjort i flerårige evalueringsplaner, og planlægningen vil være offentlig. Kommissionens arbejdsprogram vil indeholde en liste over alle planlagte REFIT-initiativer, første gang i arbejdsprogrammet for 2014. Desuden oprettes der en resultattavle, som har til formål at vurdere fremskridtene for de respektive forslag i EU-institutionerne og deres implementeringsfase i medlemslandene.

Kommissionens meddelelse og lanceringen af REFIT-programmet skal ses i lyset af afslutningen på ABR fra 2007 ("Handlingsprogrammet for reduktion af administrative byrder") og følger op herpå i form af et såkaldt ABR Plus. Via fokus på implementeringsfasen i medlemslandene vil der blive fulgt op på de lettelser, der er vedtaget af EU-institutionerne i forbindelse med ABR. Kommissionens uafhængige rådgivende ekspertgruppe på området for smart regulering, High Level Group on Administrative Burden, vil få til opgave at bistå og rådgive i forbindelse med denne opfølgning og fremme udvekslingen af bedste praksis. Den vil sammen med erhvervslivet og medlemslandene også følge op på implementering af EU-foranstaltninger til reduktion af administrative byrder for især mindre virksomheder. Medlemslandene vil blive anmodet om inden udgangen af 2013 at aflægge rapport om, hvordan de har gennemført ABR-foranstaltningerne.

Udover etableringen af REFIT-programmet lægger Kommissionens meddelelse vægt på løbende at styrke den samlede vifte af smart regulerings-værktøjer. Der vil fortsat være fokus på "tænk småt først"-princippet om, at SMV'ers vilkår skal indtænkes i arbejdet med udformningen af politik. Endvidere vil Kommissionen i forhold til medlemslandene udarbejde gennemførelsesplaner for direktiver på mere systematisk vis og anvende fælles ikrafttrædelsesdatoer for de EU-forordninger og beslutninger, som i høj grad berører erhvervslivet. Som et led i at udnytte konsekvensvurderingsprocessen bedre inden for rammerne af REFIT, vil Kommissionen indføre korte standardiserede sammen-

² Det gælder bl.a. EU-høringen om de 10 mest byrdefulde retsakter for SMV'er samt fitness checks af EU's ferskvandspolitik på miljøområdet, af orienteringen og høringen af arbejdstage-re på socialområdet, af typegodkendelsen af motorkøretøjer, af lovgivning om fødevarerekæden og af politikken for det indre marked for luftfart.

drag i sine konsekvensvurderinger. Kommissionen vil også i henholdsvis 2013 og 2014 revidere sine retningslinjer for konsekvensvurderinger og evaluering. Endelig vil der være en fortsat indsats for at styrke høringsprocesser og for at gøre EU-reguleringen mere klar og tilgængelig.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens meddelelse har i sig selv ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens meddelelse har i sig selv ingen samfundsøkonomiske konsekvenser. En reduktion af de reguleringsmæssige byrder i ny og eksisterende regulering vil have en positiv effekt på de omfattede virksomheders vækstmuligheder og dermed på samfundsøkonomien.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Kommissionens meddelelse har i sig selv ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet. En reduktion af de reguleringsmæssige byrder i ny og eksisterende regulering vil have en positiv effekt på de omfattede virksomheders vækstmuligheder og dermed på samfundsøkonomien.

10. Høring

Meddelelsen er sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål den 13. december 2012. Der er i den forbindelse modtaget følgende høringssvar:

Dansk Aktionærforening finder, at Kommissionens meddelelse er udtryk for en god og effektiv måde at gribe lovgivningsarbejdet an på. Dog udtrykkes der bekymring for den arbejdsbyrde, det kan medføre for Dansk Aktionærforening og dennes europæiske organisation EuroFinuse at deltage aktivt som interessenter, og det anses derfor for vigtigt, at EU og nationale myndigheder bidra-

ger økonomisk til at sikre, at private brugere af det finansielle system kan være repræsenteret.

Dansk Erhverv finder det afgørende for virksomhedernes konkurrenceevne, at lovgivningen ikke medfører unødvendige administrative byrder, og er generelt positivt indstillet over for REFIT-programmet. Dansk Erhverv deler Kommissionens opfattelse af, at en overordnet kvantitativ målsætning ikke i sig selv vil være formålstjenstlig, men mener dog at REFIT-programmet skal understøttes af en kvantitativ målsætning. I forlængelse heraf foreslår Dansk Erhverv, at der i forbindelse med kortlægningsprocessen opstilles nogle klare mål og frister.

Med hensyn til høring af interessenter er Dansk Erhverv positiv. Dog påpeges det, at der er en risiko for at iværksætte høringer af for generel karakter, hvilket vurderes at have været tilfældet med den netop afsluttede høring om de 10 mest byrdefulde retsakter for SMV'er. Derfor er det ifølge Dansk Erhverv væsentligt, at høringer målrettes omhyggeligt.

Dansk Erhverv er af den opfattelse, at den danske regerings Virksomhedsforum for enklere regler med fordel kan tjene som inspiration for det fremtidige regelforenklingsarbejde i EU. Desuden støtter Dansk Erhverv Kommissionens ønske om at fremme korrekt og rettidig implementering af EU-lovgivning i medlemslandene.

DI hilser Kommissionens meddelelse velkommen og støtter endvidere initiativet om at fortsætte med "fitness checks" af EU-lovgivningen. I den forbindelse mener DI, at fitness checks bør gennemføres på al EU-lovgivning og ikke kun på udvalgte områder. Ifølge DI bør den grundlæggende præmis for fitness checks være, hvorvidt EU-lovgivningen forbedrer eller forværrer det europæiske erhvervslivs konkurrenceevne.

Med hensyn til REFIT-programmet anerkender DI, at Kommissionen planlægger mærkbare forbedringer for virksomhederne. DI beklager imidlertid, at der ikke er sat et nyt kvantitativt reduktionsmål og foreslår, at der arbejdes for en kvantitativ nettomålsætning om reduktion af administrative byrder med 25 % inden 2020. DI anbefaler samtidig, at High Level Group on Administrative Burden tildeles en central rolle som kontrolorgan over for medlemslandene. DI henviser til den danske regerings Virksomhedsforum og til, at man med afsæt i High Level Group on Administrative Burden kunne etablere en lignende enhed i EU-regi.

DI støtter Kommissionens intentioner om at styrke arbejdet med konsekvensvurderinger og opfordrer til, at udkast til konsekvensvurderinger sendes i høring. Endelig støtter DI et målrettet fokus på implementering af EU-lovgivning i de enkelte medlemslande, og at der gøres en indsats for at komme overimplementering til livs.

Forbrugerrådet mener overordnet ikke, at Kommissionens meddelelse indeholder egentlige nye initiativer. Forbrugerrådet kan støtte tiltagene om evaluering, bedre implementering og bedre håndhævelse, som anses for fornuftige. Forbrugerrådet understreger, at det naturligvis støtter, at unødvendige byrder fjernes, men påpeger, at afgørelsen af, hvad der er unødvendigt altid vil være politisk. Forbrugerrådet lægger således vægt på, at interessenter høres bredt igennem en given proces. I forbindelse med indkomne høringssvar mener Forbrugerrådet desuden, at åbenhed om resultater og mere detaljeret information om, hvilke aktører der svarer er vigtig. Forbrugerrådet finder det endvidere positivt, at Kommissionen vil lægge mere vægt på konsekvensvurderinger, da det vurderes, at der på forbrugerområdet har været eksempler på, at konsekvensvurderinger ikke har været korrekte.

FTF er som udgangspunkt positiv over for, at unødigt bureaukrati fjernes, når dette ikke forringer grundlæggende rettigheder og beskyttelsesniveauer. FTF anerkender ligeledes, at administrative lettelser kan give bedre rammebetingelser for virksomhederne og dermed ny vækst og beskæftigelse. Imidlertid mener FTF, at hidtidige initiativer for smart regulering har rejst nogle problemstillinger og udtrykker særlig bekymring over Kommissionens rapport fra 23. november 2011 ”Mindskelse af de reguleringsmæssige byrder for SMV’er - Tilpasning af EU’s regulering til mikrovirksomheders behov”. Denne er ifølge FTF er diskriminerende mod de arbejdstagere i EU, der arbejder i mikrovirksomheder, idet undtagelser vil kunne medføre et lavere beskyttelsesniveau for disse ansatte.

Vedrørende REFIT-programmet stiller FTF sig særligt kritisk over for afsnittet om høring af borgere og interesserede parter, herunder hvorvidt det er meningsfuldt med så stort et antal åbne offentlige høringer og de ressourcer, der bruges på dem. Dels er FTF af den holdning, at Kommissionens nærmeste samarbejdspartnere er Rådet og Europa-Parlamentet, som har demokratisk legitimitet. Dels er FTF bekymrede for, at de offentlige høringer underminerer inddragelsen af arbejdsmarkedets parter i forhold til traktatens artikel 152. På den baggrund opfordrer FTF til, at partshøringernes betydning understreges tydeligere i REFIT-programmet.

Landbrug & Fødevarer hilser REFIT-programmet velkommen. I den forbindelse understreger Landbrug & Fødevarer vigtigheden af, at lovgivning skaber merværdi og opfordrer til, at der ved udarbejdelsen og vedtagelsen af retsakter på både EU- og nationalt niveau sættes større fokus på erhvervslivets konkurrenceevne. I forlængelse heraf foreslås det, at der ved udarbejdelsen af retsakter skal foretages en vurdering af effekten på konkurrenceevnen, som skal værdiansættes økonomisk.

Landsorganisationen i Danmark (LO) ytrer kritik af Kommissionens rapport fra 23. november 2011 ”Mindskelse af de reguleringsmæssige byrder for SMV’er - Tilpasning af EU’s regulering til mikrovirksomheders behov”. Det understreges, at det er LO’s vurdering, at fritagelser af mindre virksomheder især på arbejdsmiljøområdet vil medføre en faktuel deregulering. LO udtryk-

ker også bekymring om forringelser i forhold til direktiverne om sæsonarbejde og udstationering. LO påpeger, at disse bekymrende elementer ikke nævnes i Kommissionens meddelelse om ”Måltrettet EU-regulering”, og at det giver anledning til undren, at meddelelsen ikke forholder sig til den kritik, der har været af den nævnte rapport. Desuden pointerer LO, at lempelser af administrative byrder ikke må ske på bekostning af arbejdsmiljø eller arbejdsvilkår.

Vedrørende høring af interessenter finder LO det betænkeligt, at arbejdsmarkedets parter høringsret nedtones til fordel for offentlige høringer. Med henvisning til traktatens artikel 152-154 understreger LO vigtigheden af inddragelsen af arbejdsmarkedets parter i forhold til social- og arbejdsmarkedspolitikken.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU's stats- og regeringschefer har fire gange i 2012 opfordret Kommissionen til at gøre en yderligere indsats for at reducere de reguleringsmæssige byrder. Der forventes derfor at være generel opbakning til Kommissionens initiativ fra medlemslandene, idet der dog fra nogle lande kan forventes krav om yderligere initiativer, fx i form af en kvantitativ målsætning.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt arbejdet med forenkling af EU-regulering. Regeringen arbejder for, at der på EU-niveau sikres en sammenhængende indsats for smart regulering, der resulterer i en forenkling af EU-reguleringen.

Regeringen lægger vægt på, at reguleringsmæssige byrder kun vil blive reduceret i de tilfælde, hvor det ikke medfører forringelser af de grundlæggende beskyttelsesniveauer i lovgivningen, herunder særligt på arbejdsmiljøområdet.

Regeringen støtter således, at smart regulering sker ud fra en balanceret tilgang og handler om at øge kvaliteten i reguleringen. En øget kvalitet i reguleringen giver let og smidig administration i virksomhederne og øger deres efterlevelse, som dermed fører til højere beskyttelse.

Regeringen støtter endvidere, at indsatsen for at reducere reguleringsmæssige byrder i EU-regulering kommer til at indeholde et fokus på slutbrugerne af regulering og disses oplevede byrder, bl.a. gennem en forbedring af Kommissionens høringsprocedurer.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.